

BoonBerichten

Nieuwsbrief van het Louis Paul Boon Genootschap
nummer 158, april 2021

In het vorige Boonbericht noemden we al even kort de nieuwe Boon-prijzen voor literatuur. Er is in de media ruimschoots aandacht aan besteed en hopelijk geeft het ook een impuls aan de waardering voor het werk van Louis Paul Boon. Jan Louies stuurde ons weer een mooie bijdrage voor de rubriek *'t is maar een woord* en ons bestuurslid Bert Ummelen doet verslag van een paar mooie aanwinsten die hij wist te verkrijgen.

DE BOON

NIEUWE LITERATUURPRIJZEN GENOEMD NAAR LOUIS PAUL BOON

Vlaanderen reikt op 17 maart volgend jaar twee nieuwe literatuurprijzen uit, één voor fictie en non-fictie, en één voor kinder- en jeugdliteratuur.

De Boonprijzen - genoemd naar Louis Paul Boon - belonen elke winnaar met 50.000 euro en gelden als opvolger van De Gouden Uil, die vijf jaar geleden verdween. Dat heeft Vlaams minister-president en minister van Cultuur Jan Jambon (N-VA) aangekondigd.

De twee Boonprijzen worden samen met de Libris Literatuurprijs en de Boekenbon Literatuurprijs (de vroegere AKO Literatuurprijs) de meest prestigieuze die een Nederlandstalig auteur kan winnen. Brigitte Raskin is juryvoorzitter fictie en non-fictie en Martine Tanghe is juryvoorzitter van de kinder- en jeugdjury.

De Boon moet de nieuwe referentieprijzen worden voor het beste Nederlandstalige boek, en dat voor een breed en divers publiek. Na het verdwijnen van de Fintro Literatuurprijs beschikte Vlaanderen niet langer over een algemene literatuurprijs die de Nederlandstalige literatuur en haar rijke verschijsning onder de aandacht bracht.

Het BoekenOverleg, de vertegenwoordiger van het verenigde boekenvak, ijverde al enkele jaren voor een nieuwe algemene literatuurprijs.

De Boon sluit opnieuw aan bij de andere literatuurprijzen in het Nederlands taalgebied; de Libris en de Boekenbon literatuurprijzen.

Bovendien wordt de Boon voor kinder- en jeugdliteratuur de grootste prijs qua prijzengeld voor kinderboeken in de Lage Landen.

De eerste uitreiking van de prijzen is gepland op 17 maart 2022 en moet het hoogtepunt worden van een traject dat de nodige media-aandacht zal krijgen. Daarbij zet de Boon in op de diverse belevingswijzen van literatuur, voor jong en oud, op papier en digitaal, in leesclubs en op het podium.

Voor de organisatie van de uitreiking is de Boon nog op zoek naar een stad of een gemeente om mee samen te werken.

Bo van Houwelingen schreef op 19 maart in De Volkskrant, onder de kop 'De Vlaamse overheid waardeert boeken en literatuur veel meer dan de Nederlandse':

"De Boon is meteen de grootste prijs voor kinderliteratuur in de Lage Landen. 'Leesplezier begint van jongs af aan en zien lezen doet lezen', stelt Jambon. 'Daarom heb ik expliciet gevraagd om niet alleen een prijs voor fictie en non-fictie, maar ook om een evenwaardige prijs voor kinder- en jeugdliteratuur te ontwikkelen.'

Ook bijzonder is dat de prijs helemaal wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. Dat toont de breed gedragen waardering voor boeken en literatuur, zelfs door een rechtse regering die erom bekendstaat het niet zo op cultuur te hebben. Volgens Jambon is het ondersteunen van literatuur met een prijs te belangrijk om aan commerciële partijen over te laten.

Hoe anders dan in Nederland, waar de grote prijzen afhankelijk zijn van de steun van de Libris boekhandels en De Boekenbon (vandaar ook dat gedoe met de AKO-/ECI-/Bookspot-/Boekenbon-Literatuurprijzen; steeds dezelfde prijs, telkens met een andere sponsor).

En waar in België de boekhandels tot essentiële winkels worden gerekend, werden die in Nederland tijdens de lockdown rücksichtslos gesloten. Zo belangrijk vindt Ruttes regering literatuur dus."

Het bestuur van het Louis Paul Boon Genootschap wil zich inspinnen dat de prijs afstraalt op onze geliefde schrijver, op de stad waar hij zijn oeuvre schiep en als het even kan ook op het Genootschap dat zijn naam naar beste kunnen uitdraagt. Samen met het Aalsters stadsbestuur zullen wij er voor ijveren de uitreiking van de Boon naar de geboortestad van Louis te halen!

'T IS MAAR EEN WOORD

Van 1962 tot 1969 liep op de BRT-televisiezender 'Brussel Vlaams' het taalspelletje 't is maar een woord'. Tot het vaste panel hoorden Gaston Durnez en L.P. Boon. Met zijn kwinkslagen, raspende stem en volks accent werd Boontje een echte tv-vedette, die evenals in zijn literair werk ook op TV geen dialectwoorden schuwde. Voor Vlamingen is zo'n woord dan vertrouwd of op zijn minst nostalgisch, voor Nederlanders dan weer intrigerend of exotisch. In deze rubriek behandelen we telkens zo'n term uit Boons woordenschat... 't is maar een woord!

BERREBANK

In *De Bende van Jan De Lichte* vertelt Boon over bendelid Mie Gendarme, die zich op de vlucht voor de Fransen verbergt onder het lijk van de in zijn armzalig hoefetje opgebaarde vader Van Meulebroeck.

De achtervolgers krijgen het stulpje in het oog ... Zo vinden de Fransen het er, nadat Marianneke Smet hun de weg heeft aangewezen. Zij springen er met vier, vijf man tegelijk binnen, en in de schapraai zoekend, onder de berrebank, in de bak waar de zondaagse kleren liggen, werpen ze ook de dode van het bed... en hebben zij Mie Gendarme in handen.

Wat bedoelt Boon nu met die 'berrebank'?

Een berrebank is een ouderwets woord voor een ouderwets aanrecht, met andere woorden, een waterdicht stenen vlak naast de gootsteen, waarop de vaat kon afdruipe. Een bank voor de berden of borden als het ware. Op het internet komt het woord bijna uitsluitend voor in beschrijvingen van historische monumenten door het Vlaamse Agentschap Erfgoed, meestal van een lemen hoefetje dat ook nog een opkamer en een schapraai 'in bewaarde toestand' heeft. En in de achterkeuken zowaar dus ook een berrebank, of mooier gezegd een moosbank. Zonder afvoer naar een ondergrondse riool weliswaar, want de vloer van aangestampte aarde helt gewoon af naar een gat in de buitenmuur, het zogenaamde moosgat, langswaar het vuil water wegliep en de muizen binnenkwamen.

Verwar berrebank niet met beddebak. Dat is letterlijk een bak, waarin als matras een zak lag die opgevuld was met stro, hooi, kapok, paardenhaar of kaf. En met Mie Gendarme. Jan Louies

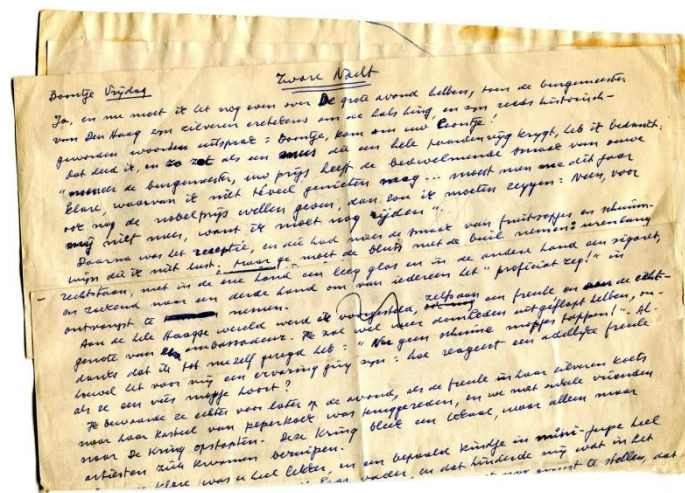
BOON EN NIJMEGEN

Geen Nederlandse stad heeft zo'n innige band met Boon als Nijmegen. Niet voor niets zijn de namen van twee vermaarde Boonkenners aan de Nijmeegse universiteit verbonden: Jos Muyres en wijlen Bert Vanheste.

Omgekeerd kwam Nijmegen Boon na aan het hart te liggen. Als november 1945 een groepje Belgische journalisten de door de Amerikanen 'per vergissing'

gebombardeerde Waalstad bezoekt zit hij ook in de bus om voor De Roode Vaan een bewogen reportage over de ellende te schrijven. 'Is Nijmegen spookachtig in den nacht, overdag is het iets waar men wel zou kunnen om weenen.'

Een gulle gift van een oud-collega, toenmalig chef kunst van De Gelderlander, herinnert me aan de bijzondere relatie tussen auteur en stad. Daarin niet alleen het persbericht waarin het Nijmeegs Studentengezelschap 'Les Chevaliers de la Volière' een tentoonstelling aankondigt van schilderijen, tekeningen, collages en foto's 'welke verzameling nog nooit in Nederland geëxposeerd werd', maar ook drie hand-geschreven Boontjes. Die gingen in het etablissement Trianon waar de expositie was ingericht (1976) à tien gulden van de hand.

Het zal al wel eerder zijn opgemerkt: als kopijpapier gebruikte Boon velletjes van bijna afgerolde rotatie-rollen, die hij verknipte en aan elkaar plakte. Eén cursiefje, 'Zware Nacht', is wel heel bijzonder. Boon reageert daarin op de toekenning van de Constantijn Huygensprijs 1966. 'Ja, en nu moet ik het nog even over De grote avond hebben, toen de burgemeester van Den Haag zijn zilveren eretekens om de hals hing en zijn reeds historisch geworden woorden uitsprak: "Boontje, kom om uw loontje".' Het was een voor die dagen best aardig bedrag: 3000 gulden.

En nog was de grote enveloppe van de goedertieren collega niet leeg. Daarin ook het affiche voor de toneelbewerking van Mijn Kleine Oorlog, die het Commyn theater De Bron in mei 1985, ter gelegenheid van veertig jaar bevrijding, in het Antwerpse Fakkeltheater op de planken bracht. Plus scènefoto's van de door Greta Van Langendonck geregisseerde 'litanie'. Tijdens de zogenoemde Boon-Vierdaagse, een week eerder, was Van Langendoncks toneelbewerking overigens al te zien geweest in het collegezalen-complex van de Nijmeegse universiteit, toen nog KUN. Organisatie: Louis Paul Boon Genootschap.

Bert Ummelen

Boonje Vrijdag

Zware Nacht
Ja, en nu moet ik het nog even over De grote avond van den Haag zijn zilveren erebeekens om de hele gewoone woorden uitspraak: Boonje, kom om een dat deed ik, en zo zat als een ~~man~~ die een hele "manne de burgemeester, uw prijs heeft de bed. Klare, waarvan ik niet zoveel genieten mag ook nog de nobelprijs willen geven, dan zou mij niet meer, want ik moet nog rijden. Daarna was het receptie, en die had niet de mijn die ik niet lust. Maar je moet de bluts rechtstaan, met in de ene hand een leeg glas en zekend naar een derde hand om van je te ~~verwijlen~~ nemen. "De wereld werd de voorgestelde..."

...ond, als de freule in de kenggereden, en we met uitken bleek een loktaal, maar alleen maar een bepaald kindje in mini-jupe heel wader, en dat hinderde mij wat in het... t... moet te stellen, dat

Dit is een produktie van Comyns theater De Bron
sekretariaat: Kerkestraat 10 - 3370 Kerke Boutersem - tel. 016/73.51.31

BERICHT

ter gelegenheid van 40 jaar bevrijding kondigt het Comyns Theater De Bron de opvoering aan van

Mijn kleine OORLOG

een litanie

geschreven in 1945 door de Heer Louis Paul Boon en tot een scenario verwerkt door Winnie Enghien, Rudy De Sutter en Greta Van Langendonck, die ook de regie voert.

Spelers zijn:
De Heren: Mon Aerts, Gie Hostie, Jos Oleo, Dirk Celis, Dirk Libert
en de Dames: Tine Thijs, Rena Vets
Muzikanten: Jan Cleymans (klarinet-saxofoon), Chris Mentens (bas), Bruno Verplaetse (drums-percussie)
Muziek: Rudy De Sutter (komponist-toetsen) en het Comynistisch Koor - Chris Nieuwenhuysen (sopraan), Rika Wouters (alt), Dirk Snellings (bas), Bert Tielens (tenor)
het geheel wordt aangekleed door Frieda Dauphin.
Dit alles wordt U 'live' gebracht

FAKKELTHEATER

Mutsaertstraat 4 - 2000 Antwerpen
Speeldata: 15, 16, 17 & 18 mei 1985 om 20u15
Prijzen: Kassa 200 fr. - 170 fr. (groep vanaf 10 pers. en voorverkoop). 150 fr. (studenten, 3de leeftijd, werklozen).
Reservatie: tel. 03/232.14.69 F.T.-secretariaat
03/232.71.60 Theaterwinkel
Afhalen: F.T.-secretariaat, Eikenstr. 12-16 - 2000 Antwerpen
Mijn kleine oorlog: onder auspiciën van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap-administratie voor Kunst en toerisme. Met medewerking van de Generale Bankmaatschappij zetels Aalst en Leuven. Het Louis Paul Boon-De Margriet, A.T.Z.

V.O. Rudy De Sutter, Kerkestraat 10 - 3370 Kerke Boutersem

Vrij toe regel nr. 1947/1
Niet op de openbare weg gooien a.u.b.

BoonBerichten

Uitgave van het Louis Paul Boon Genootschap
Samenstelling en redactie: Erik van Veen

Bestuur Louis Paul Boon Genootschap:
Luckas Vander Taelen (voorzitter), Wim Dijkstra en Luc Geeroms (ondervoorzitters), Herman Verlint (secretaris), Erna De Ridder, Erik van Veen, Bert Ummelen

De Erven Boon zijn adviseur van het bestuur

Secretariaat:
Herman Verlint

Willy la Croixstraat 41, 1069 PB Amsterdam, Nederland
+31 (0)20 6100999 / +31 (0)6 45679098

mail@lpboon.net

Website: www.lpboon.net

Bankrekening: BE36068200494781 t.n.v. L.P. Boon Genootschap,
Oude Vismarkt 13, 9300 Aalst, België

Word lid van het Louis Paul Boon Genootschap!

U bent al lid vanaf € 50 per jaar
Lees [hier](#) alles over het lidmaatschap

De activiteiten van het Louis Paul Boon Genootschap worden mede mogelijk gemaakt door steun van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren (KANTL), Stichting Maria Elisa, firma Jan de Nul, Stad Aalst en Provincie Oost-Vlaanderen

Stad Aalst

provincie
Oost-Vlaanderen